

5.
SINIF

BECERİ
TEMELLİ

TÜRKÇE

SORU

BANKASI

- Destekleyici dipnotlar
- Video çözümler
- Yeni nesil sorular

 tudem®

Sevgili Öğrenciler ve Öğretmenler,

Millî Eğitim Bakanlığınca açıklanan eğitim vizyonu hedefleri doğrultusunda “Beceri Temelli Eğitim Modeli” benimsenmiştir. Ortaöğretime geçişte uygulanan merkezî sınavda da bu doğrultuda değişikliğe gidilmiştir. “Yeni nesil” olarak da adlandırılan “Beceri Temelli Sorular”da amaç, kazanımlara yönelik bilgileri kullandırmaktan ziyade “bilgi-beceri-yeterlilik”i ölçmektir.

Kitabımızda yer alan sorular bu doğrultuda hazırlanmış, Beceri Temelli Eğitim Modeli’nin gerektirdiği şekilde kurgu artırılmış; görsel okuma ve yorumlama, akıl yürütme, problem çözme gibi becerilerin kullanılabilmesi hedeflenmiştir. Yer verilen testler ünitelere göre düzenlenmiş ve her testin ilgili olduğu konu başlığı belirtilmiştir. Kitabın kurgusunu, ünitelerin konu başlıklarına göre düzenlenen “Beceri Temelli Kazanım Testleri”, ünitenin tamamını kapsayan “Beceri Temelli Ünite Testleri”, her iki üniteye bir yer alan ve ait olduğu üniteyle bir önceki üniteyi kapsayan “Beceri Temelli Tekrar Testleri” oluşturmaktadır. Ayrıca kitabın sonunda tüm konuları kapsayan üç adet “Deneme Sınavı” yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği öğretim programına uygun olarak hazırlayıp farklı niteliklerdeki dipnotlar ve video çözümlerle zenginleştirdiğimiz “Beceri Temelli Sorular”dan oluşan bu kitap, Türkçe dersindeki başarının artmasına yardımcı olacaktır.

Titiz bir çalışmayla oluşturduğumuz kitabımızın sizler için faydalı olması dileğiyle...

Tudem Yazı Kurulu

KİTABI VERİMLİ KULLANMAK İÇİN

Testlerde yer alan özel nitelikli bazı sorularda “dipnot” ve “video çözüm” bulunmaktadır. İkonlarla gösterilen dipnotlar, “ipucu, beceri, yönlendirme” olmak üzere üç farklı türdedir. “**İpucu**” dipnotunda soruyu çözebilmek için püf noktaları; “**beceri**” dipnotunda, sorunun hangi beceriyi geliştirmeye yönelik olduğu; “**yönlendirme**” dipnotunda soruyu çözmek için bilinmesi gereken konu başlıkları yer almaktadır. Ayrıca soru numarasının yanında kare kodun bulunduğu sorularda video çözüm sunulmaktadır. Kare kodlar, mobil cihazlardaki kare kod okuyucuya okutulduğunda sorunun video çözümüne doğrudan ulaşılabilmektedir.

İPUCU

BECERİ

YÖNLENDİRME

VIDEO ÇÖZÜM

5.SINIF TÜRKÇE BECERİ TEMELLİ SORU BANKASI

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ
1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu
DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy / ANKARA
0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-285-396-2
YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041
MATBAA SERTİFİKA NO: 48083

Tüm hakları saklıdır.
Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

İçindekiler

ÜNİTE	TEST	KONU	SAYFA
1	BTKT-1	Çok Anlamlılık	6
	BTKT-2	Gerçek, Mecaz ve Terim Anamlı Sözcükler	8
	BTKT-3	Sözcükler Arası Anlam İlişkileri, Türkçe Karşılıklar	10
	BTKT-4	Soyut ve Somut, Genel ve Öznel, Nicel ve Nitel Anlam	12
	BTKT-5	Deyimler, Atasözleri, Özdeyişler	14
	BTÜT-1	SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK GRUPLARINDA ANLAM	16
	BTÜT-2	SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK GRUPLARINDA ANLAM	20
2	BTKT-1	Benzetme, Kişileştirme	26
	BTÜT-1	SÖZ SANATLARI	28
	BTÜT-2	SÖZ SANATLARI	32
	BTTT-1	SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK GRUPLARINDA ANLAM, SÖZ SANATLARI	36
	BTTT-2	SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK GRUPLARINDA ANLAM, SÖZ SANATLARI	40
3	BTKT-1	Sözcüğün Kökü	46
	BTKT-2	İsme Getirilen Yapım Ekleri	48
	BTKT-3	Fiile Getirilen Yapım Ekleri	50
	BTÜT-1	KÖKLER VE EKLER	52
	BTÜT-2	KÖKLER VE EKLER	56
4	BTKT-1	Neden-Sonuç, Amaç-Sonuç, Koşul-Sonuç, Karşılaştırma Cümleleri	62
	BTKT-2	Geçiş ve Bağlantı İfadeleri	64
	BTKT-3	Çeşitli Duygu ve Düşünceleri Bildiren Cümleler	66
	BTKT-4	Öznel ve Nesnel Cümleler	68
	BTÜT-1	CÜMLEDE ANLAM	70
	BTÜT-2	CÜMLEDE ANLAM	74
	BTTT-1	KÖKLER VE EKLER, CÜMLEDE ANLAM	78
	BTTT-2	KÖKLER VE EKLER, CÜMLEDE ANLAM	82

BTKT: Beceri Temelli Kazanım Testi

BTÜT: Beceri Temelli Ünite Testi

BTTT: Beceri Temelli Tekrar Testi

ÜNİTE	TEST	KONU	SAYFA
5	BTKT-1	Konu ve Başlık	88
	BTKT-2	Ana Fikir, Yardımcı Fikir	90
	BTKT-3	Yapı, Oluş Sırası	94
	BTKT-4	Paragraf Yorumu	98
	BTKT-5	Görsel Okuma ve Yorumlama	102
	BTKT-6	Mantık Yürütme	106
	BTÜT-1	OKUDUĞUNU ANLAMA VE YORUMLAMA	110
	BTÜT-2	OKUDUĞUNU ANLAMA VE YORUMLAMA	117
6	BTKT-1	Ünlü Düşmesi, Ünlü Daralması	126
	BTKT-2	Ünsüz Benzeşmesi, Ünsüz Yumuşaması, Ünsüz Türemesi	128
	BTÜT-1	SES BİLGİSİ	130
	BTÜT-2	SES BİLGİSİ	134
	BTTT-1	OKUDUĞUNU ANLAMA VE YORUMLAMA, SES BİLGİSİ	138
	BTTT-2	OKUDUĞUNU ANLAMA VE YORUMLAMA, SES BİLGİSİ	145
7	BTKT-1	Büyük Harflerin Kullanımı, Sayıların Yazımı	154
	BTKT-2	Genel Yazım Kuralları	156
	BTÜT-1	YAZIM KURALLARI	158
8	BTKT-1	Noktalama İşaretleri	164
	BTÜT-1	NOKTALAMA İŞARETLERİ	166
9	BTKT-1	Metin Türleri	172
	BTÜT-1	METİN TÜRLERİ	174
	BTTT-2	YAZIM KURALLARI, NOKTALAMA İŞARETLERİ, METİN TÜRLERİ	178
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 1			183
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 2			191
BECERİ TEMELLİ DENEME SINAVI - 3			199
YANITLAR			207

BTKT: Beceri Temelli Kazanım Testi

BTÜT: Beceri Temelli Ünite Testi

BTTT: Beceri Temelli Tekrar Testi

ÜNİTE - 1

SÖZCÜKTE VE SÖZCÜK GRUPLARINDA ANLAM

TEST	KONU	KAZANIMLAR
BTKT-1	Çok Anlamlılık	T.5.3. Okuma / Söz Varlığı T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
BTKT-2	Gerçek, Mecaz ve Terim Anamlı Sözcükler	T.5.3. Okuma / Anlama T.5.3.33. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri ayırt eder.
BTKT-3	Sözcükler Arası Anlam İlişkileri, Türkçe Karşılıklar	T.5.3. Okuma / Söz Varlığı T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur. T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur. T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.
BTKT-4	Soyut ve Somut Anamlı Sözcükler, Genel ve Özel Anlam, Nicel ve Nitel Anlam	T.5.3. Okuma / Söz Varlığı T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
BTKT-5	Deyimler, Atasözleri ve Özdeyişler	T.5.3. Okuma / Söz Varlığı T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler. T.5.4. Yazma T.5.4.7. Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
BTÜT-1		Sözcükte ve Sözcük Gruplarında Anlam
BTÜT-2		Sözcükte ve Sözcük Gruplarında Anlam

1.

Zavallı kadın, yıllarca bu amansız hastalığı çekmiş.

Bu güzel müzik onu çekiyor, sahnenin kenarından uzaklaşamıyordu.

ÇEKMEK

Kameraman, düğünün her anını çekmeyi başarmış.

Banyodan çıkınca uzun saçlarının nemini havluyla çekti.

“Çekmek” sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

2.

Düşünce, duygu veya davranış bakımından insanın sevgi ve saygısını kazanan, zarif

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “ince” sözcüğü bu anlama gelecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Sarışın, uzun boylu ve ince yapılı bir kadın, bekleme odasında oturuyordu.
B) Okulun önünden geçerken oyun oynayan çocukların ince seslerini işittim.
C) İnce biri olduğu için bu konuyu herkesin önünde uzatmayacağını biliyordum.
D) Bayramdan önce annem, kardeşimle bana ince bir temizlik yaptırdı.

3. Fazla eşyasını acele acele valize doldurdu.

Bu cümlede “doldurmak” sözcüğünün kullanıldığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşını, yılını bitirmek B) Ses, koku yayılıp kaplamak
C) Canlılık kazandırmak D) Dolmasını sağlamak, dolu duruma getirmek

4.

G	A	K	Ü	N	İ	Y
Ü	Y	O	R	S	Z	E
R	B	R	K	O	Z	N
Ü	A	K	E	S	K	İ
L	H	U	K	A	T	İ
T	Ç	N	O	T	A	K
Ü	E	Ç	K	U	R	U

Bulmacada yukarıdan aşağıya ve soldan sağa olmak üzere bazı sözcükler gizlenmiştir.

Buna göre bulmacada, aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılayan bir sözcük yoktur?

- A) Aralarında uyum bulunmayan düzensiz seslerin bütünü
B) Bir şeyin yapılmasını, gönderilmesini, getirilmesini isteme
C) Çok korkulu, korku veren, dehşete düşüren
D) Suyu, nemi olmayan

Bu soruyu çözerken sözcüğün anlamının kullanıldığı cümleye göre belirlenmesi gerektiğini göz önünde bulundurmalısın.

5.

Öykünün kahramanı; adını, yaşını, nerede yaşadığını bilmediğimiz ve zaman zaman bir fare maskesinin ardına gizlenmek zorunda kalan bir kız çocuğu... Çoğu zaman suspus kalmaktan yakınan, insanların onu anlamamasından dertli biri. Öyle ki kalabalık bir mekânda ne yapacağını bilemez hâle geliyor. Kendini tanımlayış biçimini okuduğumuzda yüreğimi ze bir taş gelip oturuyor sanki: “Bir çingırağın içindeki taş gibi hissediyorum kendimi bazen, yine de çıkmıyor sesim.”

Verilen metindeki bazı sözcüklerin anlamları, sembollerle gösterilmiştir:

- Boyalı karton, kumaş veya plastikten yapılan ve başkalarınca tanınmamak için yüze geçirilerek kullanılan yapma yüz
- ★ Sızlanmak, sızlanarak anlatmak, şikâyet etmek
- ▲ Çok sayıda insanın bir araya gelmesiyle oluşan insan topluluğu
- İçindeki tanelerin hareketiyle ses çıkaran metal nesne

Bulmaca, sembollerle gösterilen sözcükler yazılarak çözülecek ve numaralanmış kutulardaki harflerle bir şifre elde edilecektir.

Buna göre şifre olan sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir işin yapılması için harcanan beden ve kafa gücü, mesai, zahmet
- B) Herhangi bir işi yapmak için ortaya konan güç, zorlu, sürekli çalışma, gayret
- C) Tarlalarda toprağı işlemek için kullanılan ağaç veya demir saplı kazı aracı
- D) Dumanı ocaktan çekip havaya vermeye yarayan yol

Bu soruyu çözmekte zorlanırsan Türkçe Sözlük'ten yararlanmalısın.

4.

BU KİTABI, **YÜKSEK** SESLE **KAHKAHA**
ATABİLECEĞİN BİR YERDE OKU!

Hanzade Servi'nin neşeli anlatımı ve Ali Benice'nin ele avuca sığmayan resimleriyle kahkahayı garantileyen Biz Arkadaş mıyız?, çocuklara okumayı sevdirmeye konusunda zürafaları amuda kaldırabilecek kadar iddialı "Su Günlükleri" serisinin ilk kitabı.

Bu metindeki sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Yüksek" sözcüğü gerçek anlamda kullanılmıştır.
- B) "Garantilenecek" sözcüğü mecaz anlamlıdır.
- C) "Zürafa" sözcüğü bir hayvan türünün adı olduğu için terimdir.
- D) "Resim" sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmamıştır.

5.

Antalya'nın 18 kilometre doğusundaki Perge, önemli bir antik kenttir. Yunan matematikçi Apollinius'un memleketi olarak da bilinir. Hititler zamanında da önemli bir yer olan Perge'nin yakınında birçok doğal oluşum vardır. Bunlardan biri yer altında bulunan Karain Mağarası'dır.

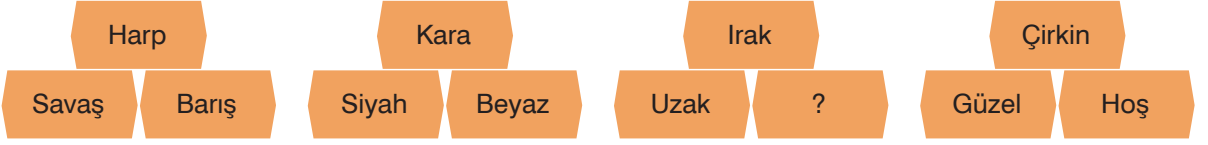
Bu metinde kullanılan terim anlamı sözcük sayısı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

Bu soruyu çözerken Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme ve karar verme becerilerini geliştireceksin.

1.

Verilen sözcükler, anlam ilişkileri ile bir örüntü oluşturacak biçimde kutulara yerleştirilmiştir. Buna göre "?" ile gösterilen yere aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aşağı B) Yakın C) İleri D) Yan

2.

Anlamları birbirinin tam tersini karşılayan sözcükler, zıt anlamlı sözcüklerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Arabada duran koliler ağır, onları yavaş bir şekilde indirin ki beliniz ağrmasın.
 B) Güzün dökülen yapraklar, kendimi bildim bileli ruhuma hüznü verir.
 C) Özverili davranan biri olmasının yanında oldukça sevecen bir yapısı da vardır.
 D) Anlattıkları bize dert olmuştu ama ona deva olmak için elimizden bir şey gelmiyordu.

3.

Yazılışları aynı, anlamları ise birbirinden farklı olan sözcükler, eş sesli sözcüklerdir. Bu sözcükler, sözlükte farklı birer madde başı olarak yer alır. Yani bir sözcüğün sözlükteki numaralanmış anlamları eş seslisi değildir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün eş seslisi yoktur?

- A) Sınavdaki din soruları daha önceki denemelerde çözdüklerimden daha kolaydı.
 B) Erkek kardeşim, nişanlısının isteği üzerine kır düğünü yapmayı kabul etti.
 C) Son toplantıda söz istediğini görünce gerildim ama söyledikleri çok yapıcıydı.
 D) Bir adadan diğerine geçmek için kullanılan küçük sal, kıyıya bağlanmıştı.

4.

Onun kardeşleriyle ne kadar alakalı olduğunu, onların üzerine nasıl titrediğini hepimiz biliyoruz.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Bu kitapçıkta yer alan bilgilerin büyük kısmından yararlanmanız gerekecek.
 B) O, tüm öğrencilerine evladı gibi davranır ve öğrencilerine sevgiyle yaklaşırdı.
 C) Onun kadar ilgili ve fedakâr biri olabileceğimi hiç sanmıyordum.
 D) Yapılan tahlillerin sonuçlarını büyük bir sabırla bekleyerek bana örnek oldu.

Bu soruyu çözmekte zorlanırsan "çok anlamlılık" ve "eş seslilik" konularını gözden geçirmelisin.

5.

SÖZCÜK	EŞ ANLAMLI	ZIT ANLAMLI
▲	PAK	KİRLİ
İHTİYAR	●	GENÇ
FAKİR	YOKSUL	■

Verilen listede hata olmaması için sembollerle gösterilen yerlere yazılması gereken sözcükler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) ▲ TEMİZ
● YAŞLI
■ ZENGİN
- B) ▲ PİS
● YAŞLI
■ ZENGİN
- C) ▲ TEMİZ
● TOY
■ ESKİ
- D) ▲ GÜZEL
● YAŞLI
■ ZENGİN

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Düşün günü yaptıkları trafik kazasında sol kolu kırılmış.
B) Dün akşam bana bahsettiğin filmi izledim ve çok beğendim.
C) Bu sene tatile çıkmakla ilgili tedirginlik hissettiğini bize söyledi.
D) Okulun ilk gününden bu kadar gerileceğini hiç düşünmemiştim.

7.

Büyük

Yavaş

Küçük

Ağır

Hızlı

Kalın

İnce

Verilen sözcükler zıt anlamlıları ile eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) İnce B) Yavaş C) Küçük D) Ağır

Bu soruyu çözerek söz varlığını zenginleştirme becerini geliştireceksin.

1.

Numaralanmış sözcüklerin genel anlamlıdan özel anlamıyla doğru sıralanması için hangi sözcüklerin yeri değiştirilmelidir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV D) II ve V

2.

Yukarıdaki sözcükler, kapsam yönünden belli bir kurala göre sıralanmıştır.

Buna göre “?” olan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ağaç B) Bitki C) Hayvan D) Varlık

3. Sayılabilen, ölçülebilin, azalıp çoğalabilen özellikleri ifade eden sözcükler nicel anlamlıdır. **Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük nicel anlamda kullanılmıştır?**

- A) Sıcak bir pide almış biraz önce, dilimleyerek yemek masasına koydu.
 B) Onu ne çok sevdiğini söyleğin zaman seni dinlemek isteyebilir, diye düşünüyorum.
 C) Sanatçının zengin bir kültüre sahip olduğu her hâlimden belli oluyordu.
 D) Konuşmacının etkili bir ses tonu vardı, salındaki herkes, onu dikkatle dinledi.

4.

Beş duyardan herhangi biri ya da birkaçı ile algılanabilen varlıkları karşılayan sözcükler, somut anlamlıdır. Duyulardan hiçbiri ile algılanamayan kavramları ifade eden sözcükler soyut anlamlıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde somut anlamlı bir sözcük, soyut anlam ifade edecek biçimde kullanılmıştır?

- A) Biraz önce eve girdim ve ben eve girerken telefon çalıyordu.
 B) Komşularımız, bahçelerinin etrafını dikenli tellerle çevirmişler.
 C) Senin yemek yaparken mutfağı dağıtmandan bıktım.
 D) Dünden beri bilgisayarda oynadığı oyun, onu iyi sarmış.

Bu soruyu çözerken yalnızca isimlerin değil, fiillerin de soyut ya da somut anlam ifade edebileceğine dikkat etmelisin.

5.
★

Simge, okuduğu bir metinde yer alan altı çizili sözcüklerden algılanabilirlik açısından ortak özellikte olanları verilen şemaya yazmıştır.

Buna göre şemanın doğru olması için sözcüklerden hangisi şemadan çıkarılmalıdır?

- A) I ve III B) I ve VI C) II ve IV D) II ve V

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükle ilgili olarak yanlış bir değerlendirme yapılmıştır?**

- A) Son günlerde işe hep geç kalması, herkesin dikkatini çekmişti. → Nicel anlam
 B) İki büyük takımın karşılaşmasında tribünler, coşkulu bir seyirci kitlesini ağırladı. → Nitel anlam
 C) Yakın arkadaşıyla birlikte okulun tiyatro klübüne kaydolmuşlar. → Nicel anlam
 D) Herkes tarafından, çalışkan ve dinamik oluşuyla, beğeni topladı. → Nitel anlam

7.

Bir sözcük, kullanıldığı anlama göre genel veya özel anlam kazanabilir. Örneğin “çiçek” sözcüğü, “Dekorasyonda kullanılan doğal çiçek, eve huzurlu bir hava katmaya yarar.” cümlesinde herhangi bir çiçekten bahsedildiği için genel, “Eşimin getirdiği çiçek, bir haftadır hiç solmamıştı.” cümlesinde belirli bir çiçekten bahsedildiği için özel anlamlıdır.

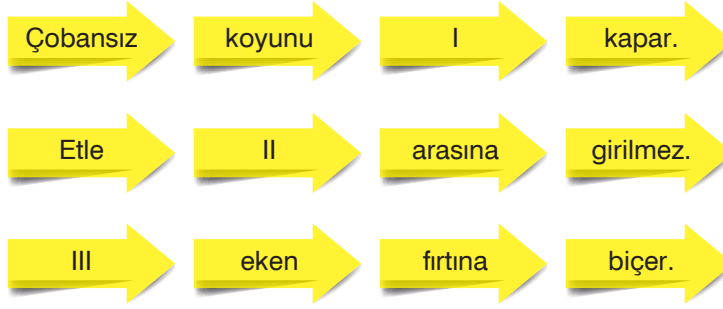
Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kitap” sözcüğü diğerlerinden daha genel anlamı olacak biçimde kullanılmıştır?

- A) Bu kitap, o dönemle ilgili tüm gerçekleri gözler önüne seriyor.
 B) Doğum günü hediyesi olarak ona bir kitap aldım.
 C) Kitap okumanın ruhunu gençleştirdiğini söylüyor.
 D) Türkçe kitabımı evde unuttuğumu şimdi fark ettim.

Bu soruyu çözerken "algılanabilirlik açısından sözcükler" sorulduğunda sözcükleri, soyut ve somut anlamlılık açısından incelemen gerektiğini hatırlamalısın.

1.

Şekildeki sözcüklerle üç ayrı atasözü oluşturmak için numaralanmış kutulara getirilmesi gerekenler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II	III
A) sütçü	kemik	Tarla
B) kuzu	deri	Ateş
C) inek	düş	Buğday
D) kurt	tırnak	Rüzgâr

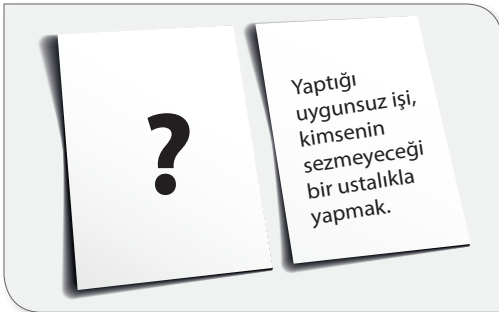
2.

Deyimler kalıplaşmış sözcük gruplarıdır. Bu nedenle deyim oluşturmanın sözcüklerin yerleri değiştirilemez ya da sözcüklerden herhangi biri atlamaz.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

A) Gözle kaş arasında ortalıktan kayboldu.	B) Sevinçli haberi alınca ağız kulaklarına vardı.
C) Girdiği işlerde bir türlü dikiş tutturamıyordu.	D) Yaptığı son işle babasının gözüne girdi.

3.

Kartın ön yüzünde "?" yerine, kartın arka yüzünde açıklaması verilen deyim yazılmalıdır.

Buna göre kartın ön yüzüne yazılması gereken deyim, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Uygun düşmek	B) Uygun bulmak
C) Karda gezip izini belli etmemek	D) Yanına kâr kalmak

Bu soruyu çözmekte zorlanırsan TDK'nin internet sitesinden "Deyim ve Atasözleri Sözlüğü"nden yararlanabilirsin.

4.

I

Her alışkanlık, elimizi daha becerikli, aklımızı ise daha beceriksiz hâle sokar.

Nietzsche

II

Başlamanızı sağlayan motivasyondur, alışkanlık sizi devam ettirir.

Jim Ryun

III

Mademki alışkanlıklar hayatımızın en ileri gelen hâkimleridir, öyleyse iyi birini edinmeye çalışmalıyız.

IV

Faziletler alışkanlık hâline gelince saadet doğar.

İbn-i Sina

Numaralanmış özdeyişlerden hangisi anlamca diğerlerinden farklı doğrultudur?

A) I

B) II

C) III

D) IV

5. Kardeşini zor duruma düşürmesi, ailesini üzmesi, bizi kandırması kısaca yaptığı bunca kötülük bir yanına kâr kaldı.

Bu cümlede altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

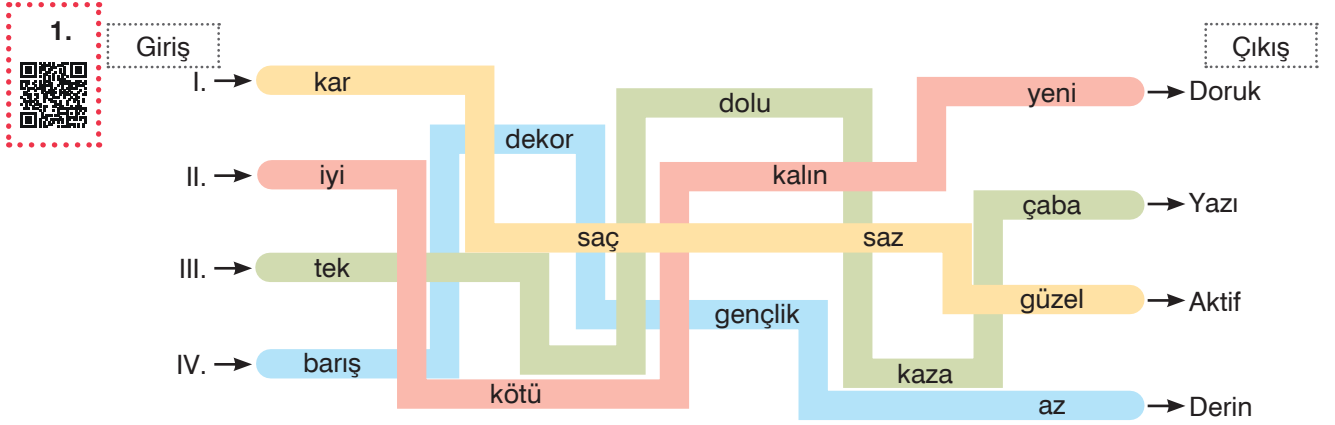
- A) Kâra geçip kazanç sağlamak
- B) Çevre tarafından kınanmak
- C) Yaptığı işten zararlı ayrılmak
- D) Yaptıkları cezasız kalmak

6. Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi "bilgi ve çalışma arasındaki ilişki"yle ilgilidir?

- A) Ne kadar az bilerseniz o kadar şiddetle savunursunuz.
- B) Bilginin efendisi olabilmek için çalışmanın uşağı olmak şarttır.
- C) Doğruyu konuşmak için iki kişi gerekir: Doğru söyleyen, doğru dinleyen.
- D) Her şeyden birer parça bilmektense tek bir şeyi tam bilmek iyidir.

Bu soruyu çözerken numaralanmış özdeyişlerin neyden bahsettiğini yani konularını belirlemelisin.

Verilen labirentte numaralanmış yollar izlenerek çıkış noktasındaki sözcüklere ulaşılabacaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I numaralı yolda iki tane eş sesli sözcük kullanılmıştır ve çıkış noktasındaki sözcüğün hem eş hem de zıt anlamlısı vardır.
- B) II numaralı yolda zıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir ve çıkış noktasında eş sesli bir sözcük bulunmaktadır.
- C) III numaralı yoldaki sözcüklerin tamamının zıt anlamlısı vardır ve çıkış noktasında eş sesli olmayan bir sözcük yer almaktadır.
- D) IV numaralı yoldaki sözcüklerin tamamının eş anlamlısı vardır ve çıkış noktasında zıt anlamlısı olan bir sözcüğe ulaşılabilmektedir.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük soyut anlamlıdır?

- A) Onca şese rağmen mışıl mışıl uyudu.
- B) Kar yağdığı için hepimiz sevinçliyiz.
- C) En sevdiği renk kırmızıymış.
- D) Mutluluğu yüzünden okunuyor.

3. I. Sıkıntı basmak
II. Sıkı durmak
III. İçi daralmak
IV. İçi rahat etmek

Numaralanmış deyimlerden hangi ikisi anlamca aynı doğrultudadır?

- A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “oyun” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Olimpiyat oyunlarında gümüş madalya kazandık.
- B) Seyirciler cambazın oyununu dikkatle izliyordu.
- C) Tenis, tavla, dama, çelik çomak birer oyundur.
- D) Atatürk hiçbir zaman onların oyununa kanmadı.

5. • Niçin kızdığını sonunda anladım.
• Çocuğun ne istediğini anlamışım.
• Onarım işlerinden anlar mısınız?
• Doktorun verdiği ilaçlardan pek bir şey anlamadım.

Verilen cümlelerde “anlamak” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

6.

I.						
II.						
III.						

I. TALEBE

II. ZAMAN

III. KENT

Numaralanmış sözcüklerin eş anlamlıları bulmacaya yerleştirildiğinde bulmacanın soldan ikinci sütunu aşağıdakilerden hangisi olur?

A) Ğ
V
E

B) R
A
H

C) N
C
R

D) Ö
Ş
V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yermek” sözcüğünün zıt anlamlısı kullanılmıştır?

- A) Gelirini bir türlü doğru bir şekilde planlayıp harcamadığı için hayıflanıyor.
B) Ablası, şiir okuyan küçük kardeşinin vurgu ve tonlamalarını övüyordu.
C) Sanatçı, sahnedeki performansı ile izleyenlerde hayranlık uyandırmış.
D) Bu başarılı tiyatro topluluğunun son oyunu da büyük beğeni topladı.

8.

Eser Yapıt

Savaş Cenk

Siyah Kara

Verilen sözcük çiftlerinin arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gece – Gündüz
B) Ağır – Hafif
C) Tümce – Cümle
D) Uzun – Kısa

9. Bir insan her şeyi yaparım dememeli. Çünkü gerek maddi, gerekse manevi bakımdan insanların değişik güçleri vardır. Kimi bileklerine, kimi zekâsına, kimi sezgi gücüne güvenir. Toplumda iş bölümünün bir nedeni de kişilerin kendi güçlerine ve yeteneklerine göre iş tutması, o işte uzmanlaşmasıdır. Bunun içindir ki -----

Anlam akışına göre bu metnin sonuna aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) beş parmağın beşi bir olmaz.
B) kimsenin ahı kimsede kalmaz.
C) el atına binen tez iner.
D) kişi arkadaşından bellidir.

Bu soruyu çözerken metinde anlatılanları özetleyen atasözünün ne olduğunu bulmalısın.

10.

- Koliye koyduğumuz kavanozların kapakları, reçelin akmaması için sıkıca kapalıydı.
- ★ Karşımızdaki evde oturan genç; kapalı ruhlu, ağır başlı ve heyecansız bir insandı.
- ▲ Bu şehrin kapalı, soğuk kış günlerini bile özleyeceğimi hiç düşünmemiştim.
- Yetiştigi kapalı çevre nedeniyle bizlere uyum sağlamakta ilk başta çok zorlandı.

Sembollerle gösterilmiş cümlelerde kullanılan “kapalı” sözcüğünün anlam özellikleri aşağıdaki-
lerin hangisinde doğru belirtilmiştir?

	Gerçek Anlam	Mecaz Anlam
A)	● ■	▲ ★
B)	▲ ★	● ■
C)	● ▲	★ ■
D)	★ ■	● ▲

11. Daha ele geçmemiş olan, birçok güçlükler yenildikten sonra ele geçirilebileceği umulan nesnenin alımı, satımı üzerine konuşulmaz. Konuşulursa yok pahasına bir satış yapılır. **Bu metinde açıklaması yapılan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Denizdeki balığın pazarlığı olmaz.
- B) Açın gözü ekmek teknesindedir.
- C) Almadığın hayvanı kuyruğundan tutma.
- D) Elden gelen geç gelir, onda da karnın aç kalır.

12. Onu kendi havasına bıraksak hiç çalışmaz. **Bu cümlede “hava” sözcüğünün ifade ettiği anlam aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Durum, ortam
- B) Keyif, âlem
- C) Çevreyi kuşatan boşluk
- D) Tarz, üslup

13. **Aşağıdakilerin hangisinde “kırmak” sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uyumaktadır?**

	Anlam	Kullanım
A)	Sert şeyleri vura- rak veya ezerek parçalamak	Elindeki bardağı yere fırlatarak kırdı.
B)	Daha iyi bir so- nuç elde etmek	Bu yıl yapılan ya- rışmada kesin rekor kırarak.
C)	Öldürmek, yok olmasına neden olmak	Dondurucu so- ğuklar pek çok hayvanı kırdı.
D)	Gücünü, etkisini azaltmak	Sizin hatırınızı kırmamak için buraya geldim.

Bu soruyu çözmekte zorlanırsan sözcüğün mecaz anlamının soyutluk ifade ettiğini hatırlamalısın.

**BECERİ
TEMELLİ**

TÜRKÇE

SORU BANKASI

5.
SINIF

Bu kitapta yer alan 630 soru "okuduğunu anlama ve yorumlama, akıl yürütme, yaratıcı düşünme, problem çözme" gibi becerileri geliştirici niteliktedir.

Dipnot türleri

İPUCU

BECERİ

YÖNLENDİRME

VIDEO ÇÖZÜM

www.tudem.com

ISBN 978-605-285-396-2

9 786052 853962